

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 188/17

mun. Chișinău

13.04.2022

Inspector principal de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Andrian FETESCU, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Maria Ostapenco, primar al satului Ochiul-Roșu r-ul Anenii-Noi identificată IDNP: [REDACTED], domiciliată în [REDACTED], în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

CONSTATĂ:

La data de 13.01.2022 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea din oficiu nr. 04/64, în conformitate cu prevederile art.30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea mi-a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor la 13.01.2022.

Potrivit, sesizării din oficiu și informațiilor anexate la aceasta, dna Maria Ostapenco exercitând mandatul de primar al comunei Ochiul Roș r-ul Anenii-Noi a favorizat în interes personal prin încheierea unor contracte de arendă a autoturismului/servicii de transport cu persoane afiliate (soț).

La 11.02.2022, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal de inițiere a controlului în privința dnei Maria Ostapenco primar al satului Ochiul-Roșu r-ul Anenii-Noi a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

La 09.03.2022, în adresa dnei Maria Ostapenco a fost expediată scrisoarea nr. 04-17/1289 prin care a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese precum și despre prezentarea punctului de vedere vis-a-vis de respectarea respectivului regim.

În temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20, alin. (1), lit. a) - d), art. 33, alin. (7) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, au fost consultate date din registrele informaționale de stat a populației, solicitate de la instituțiile responsabile date și informații necesare desfășurării controlului.

Conform, prevederilor art.3, alin.(1), lit. a) din Legea nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, dna Maria Ostapenco, exercitînd mandatul de primar al satului Ochiul - Roșu r-ul Anenii-Noi *deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale.*

Potrivit art. 2, din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale ***conflict de interese*** reprezintă situația în care subiectul declarării are un ***interes personal*** ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectul declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

Conform art. 12, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, **conflictul de interese real** apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Art. 12 alin. (5) din aceeași lege prevede că „**Informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face pînă la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică**”.

Art. 14, alin. (2) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, statuează: „**Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.**”.

Conform art. 14, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, pînă la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dnei Ostapenco Maria, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Potrivit art. 14, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 (în redacția expusă la momentul efectuării controlului) privind declararea averii și a intereselor personale, subiectului declarării, în persoana dna Ostapenco Maria, poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informînd toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor. În cazul soluționării conflictului de interese real prin abținere, prevederile art. 12 alin. (4)–(9) nu se aplică, subiectul declarării fiind obligat să informeze cu privire la soluționarea prin abținere șeful ierarhic, organul ierarhic superior, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

Potrivit art. 12, alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, **conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).**

Aprecierea inspectorului de integritate prin prisma legislației pertinente

Analizând probele acumulate în cadrul controlului, și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate nu a stabilit încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese în sensul Legii nr. 133/2016, din considerentele ce urmează.

Potrivit, răspunsului oferit de către Primăria Ochiul-Roșu r-ul Anenii-Noi înregistrat în cancelaria Autorității Naționale de Integritate la data de 21.03.2022 cu nr.2108 au fost anexate

acte juridice/administrative prin care dna Maria Ostapenco primar al satului Ochiul-Roșu r-ul Anenii-Noi și-a favorizat activitatea proprie, precum și dl [REDACTED] (soțul acesteia).

Totodată, fiindu-i solicitat punctul de vedere dnei Maria Ostapenco, aceasta l-a prezentat către Autoritatea Națională de Integritate la data de 21.03.2022 prin care a comunicat următoarele:

Prin prezenta, vă comunic că ajungînd în funcția de primar al comunei Ochiul-Roșu r-ul Anenii-Noi în anul 2016 după alegerile locale noi și pînă în prezent ma ciocnesc în exercitarea mandatului meu de primar cu dificultăți în soluționarea problemelor locuitorilor comunei în lipsa transportului de serviciu. Transportul public de mai bine de 15 ani nu circula nici tranzit nu există, fiindcă suntem o localitate care este situată între două raioane Căușeni și Anenii-Noi. Ca să muncești întru binele locuitorilor, să contribui la dezvoltarea comunei transportul ocupă un loc important în activitatea primarului. Neavînd unitate de transport la bilanța primăriei și imposibilitatea de a procura din lipsa resurselor financiare, împreună cu consilierii locali am decis să arendăm o unitate de transport ca să deservească primăria în scopuri de serviciu și să transportăm copii de vîrsta preșcolară la grădinița din satul vecin Constantinovca la o distanță de 7 km. Astfel prin decizia Consiliului local nr.08/11 din 13.12.2019 am introdus în statele de personal unitatea de sofer. Comunic că dl [REDACTED] din luna martie anul 2021 a demisionat. În același an am angajat doi șoferi iresponsabili care nu corespund cerințelor de angajare. În prezent suntem iarăși în căutare, nu am facut aces pas ca să ma îmbogățesc ilicit, nu am agonisit averi (terenuri, imobile). Toate veniturile familiei au fost cinstiti declarate anual la ANI, ca urmare regret și vă informez că din necunoștință declarația de conflict de interese real a fost depusă tîrziu la 23.10.2020. Am muncit cinstit pentru binele locuitorilor și ne-am străduit să le ușurăm viața oamenilor din țară cît de puțin, ducînd lipsa de specialiști și muncitori calificați cu experiențe în domeniu.

În aceste, circumstanțe inspectorul de integritate menționează că, potrivit *art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016*, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarației este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Mai mult ca atât, exercitarea atribuțiilor în sectorul public în situația de fapt a fost tratată prin reglementarea *art. 24 „Conflicte de interese” din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26.02.2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE* care prevede că: „conceptul de conflict de interese acoperă cel puțin orice situație în care se obține în mod direct sau indirect, un interes financiar, economic sau un alt interes personal și care ar putea fi perceput ca element care compromite imparțialitatea sau independența personalului autorității”.

Respectiv, buna desfășurare a activității subiectului controlului este privită sub aspectul excluderii posibilității de obținere a unor beneficii sau foloase patrimoniale neîntemeiate pentru ei ori, pentru persoanele apropiate, folosindu-se de funcție, ceea ce ar fi de natură să aducă atingere atât prestigiului instituțiilor din care fac parte, cât și intereselor altor persoane fizice sau juridice care nu beneficiază astfel de condiții egale pentru obținerea licită a foloaselor respective.

Prin urmare, la cazul examinat, nu a existat o influență disproporțională a atribuțiilor de serviciu prin acordarea premiului unic în măsura în care acesta a fost acordat și altor angajați în quantum aproximativ egal.

Din aceste considerente, inspectorul va reține că, *prin Dispozițiile de acordare a premiilor unice, a sporurilor de performanță, la acordarea premiului anual, de încheiere a contractului de arendă a unității de transport, cu privire la acordarea treptei de salarizare* subiectul controlului nu a favorizat propria persoană, deoarece interesul personal, deși există la prima vedere, acesta nu a influențat modul de exercitare a mandatului său.

Subsecvent, se notează că, nu orice situație prin care subiectul declarației acordă premii unice, inclusiv în privința propriei persoane, poate fi considerată compatibilă cu regimul juridic al conflictelor de interese ori, trebuie să se examineze circumstanțele în care a avut loc emiterea actului respectiv (quantumul premiilor acordate, numărul salariaților cărora li se acordă premiul,

motivele faptice care permit acordarea premiului, periodicitatea acordării, disproporționalitatea, dacă compromite imparțialitatea sau independența personalului autorității, etc.). Cu alte cuvinte, situația particulară trebuie examinată de la caz la caz ori, în anumite situații, profitând de funcția deținută, subiectul declarării își acordă premiu însă, nu oferă un atare beneficiu financiar altor angajați, precum și viceversa.

Prin urmare, având în vedere cadrul legal incident situației din speță în coroborare cu circumstanțele de fapt și a materialului probator acumulat, inspectorul de integritate menționează că la caz existența conflictului de interese nu se justifică, deoarece incriminarea conflictului de interese urmărește sancționarea situațiilor în care exercitarea imparțială a mandatului ale subiectului declarării ar putea fi afectată.

Luând în considerație cele expuse, în urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, inspectorul de integritate a concluzionat că dna Ostapenco Maria exercitând mandatul de primar al comunei Ochiul-Roșu r-ul Anenii-Noi nu a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, deoarece nu a influențat la exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Potrivit art. 38 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, *în cazul în care nu constată una dintre situațiile prevăzute la alin. (1), inspectorul de integritate emite un act privind lipsa încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor.*

Având în vedere cele constatate, în conformitate cu prevederile art. 38 alin. 2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. A înceta procedura de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dna Ostapenco Maria primar al comunei Ochiul-Roșu r-ul Anenii-Noi.

2. A aduce la cunoștința dnei Ostapenco Maria actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 30 zile de la emiterea acestuia la Curtea de Apel Chișinău, (mun. Chișinău str. Teilor 4).

**Inspector principal de integritate
al Inspectoratului de integritate**

Andrian FETESCU